

І чужому наукається,
і свого не чуряється...

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
424-0237
424-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Нью-Йорку: —
Barclay 7-4125
УНСоюз: Barclay 7-5337

РІК LXXII. Ч. 61. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 1-го КВІТНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 1, 1965 No. 61. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 31 березня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

ГУБЕРНАТОР ВОЛІЕС ПРИПНЯВ 16-Ч.ЛЕННУ ДЕЛЕГАЦІЮ, складену з білих і негрів, та прийняв від неї петицію про поширення громадянських прав і на негритянське населення. Губернатор розмовляв із членами делегації одну годину і 25 хвилин, обіцяючи докладно розглянути петицію в справі виборчої реєстрації та виборчих прав. Палата Комісія в справі протиамігранської діяльності вирішила перевести слідство в справі діяльності організації Ку Клукс Клану. Голова Палатної Комісії Едвін Е. Вілліс заявив, що організація ККК спричинила численні злочини, але слідство мусить бути докладно підготоване.

КАНАДІСЬКА ПАЛАТА ГРОМАД СХВАЛИЛА НОВУ ПЕНСІЙНУ ПРОГРАМУ, яка обов'язуватиме від 1-го січня 1966 року, і згідно з якою, після призначення б'льшовишніх фондів, найбільша пенсія вноситиме \$104 місячно. З цієї програми користатимуться у великому числі канадців, що закінчили 65 років життя. Вплати до цього фонду почнуться в найближчому році. Затрудились платитимуть по 1.8 відсотка від заробітків до суми \$5,000, а працевлаштувачі мають платити такі самі ставки. Треба згадати, що в Канаді вже існує пенсійний закон, згідно з яким робітники можуть діставати пенсії по \$75 місячно. Новий план є додатковий, і в майбутньому емітури можуть доходити до \$180 місячно.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ВИКІНУЛА ПЛАН СЕНАТОРА ФУЛБРАЙТА, який пропонував, щоб відділити військову допомогу закордонні від економічної, та окремо наряджувати над ними, як над окремими законами. Уряд запропонував на допомогу закордонної суму \$3,400,000,000, вище в цій справі один законопроект. Сенатор Фулбрайт, проти цього і заявив, що він не буде реферувати цього законопроекту в такому виді перед повним Сенатом. Але Комісія відкинула пропозицію свого голови, і в Сенаті цю справу вестиме сенатор Джон Дж. Спарксман із Алабами.

НАЙБЛИЖЧІЙ ЛЕТ АСТРОНАВТІВ ВІДБУДЕТЬСЯ ВЖЕ В ЧЕРВНІ ЦЬОГО РОКУ, коли астронавти, капітани Джеймс МакДівіт і Едвард Г. Байт мають відбутися 4-денне кружання довкола Землі, облетівши її 62 рази, або й більше. Цей лет був визначений на липень ц.р., але успішний лет астронавтів Гріссом і Янга дозволяють приписати найближчий лет в проєкті Джеймса-4. Двохчленну ракету Титан II вже привезли до Кейпу Кееннеді, а в перших днях квітня туди мають привезти кабину, подібну до кабіни "Моллі Браун", в якій летіли Гріссом і Янг. Командантом буде капітан Дівіт, а Байт буде його заступником.

ФТКОМІСІЯ ВИМАГАЄ, ЩОБ НА РЕКЛАМАХ БУЛА ОСТОРОГА ПРОТИ КУРЕННЯ. Федеральна Торговельна Комісія обіцяє вже від 1-го липня вимагати, щоб на пачках із цигарками та на рекламі про тютюн і цигарки були написи такого змісту: "Курення може спричинити смерть від легіоніозу або іншої хвороби". Таке заявив голова ФТКомісії Пол Ренд Діксон в Сенатській Торговельній Комісії. Але він одночасно сказав, що не можна писати на пачках із цигарками і в рекламах про цигарки, що курення, — це певна смерть для курців, як дехто цього вимагає. Конгрес має зайнятися в цій справі, хоч ФТКомісія може сама вирішити її.

У СВІТІ

ПОСЕРЕДНИК ОН ДІЯ СПРАВИ КІПРУ СТВЕРДІВ НЕВДАЧУ своєї північної місії, що мала на цілі замирити кипрських греків з турками та Грецією і Туреччину, що підтримують своїх земляків на Кіпрі. Галя Пляза Лассо заявив в оприлюдненому тепер повідомленні, що його зливали для Секретаріату ОН, що "заінтересовані сторони" мусять безпосередньо переговорювати про базу для взаємного порозуміння. Він висловився проти злики Кіпру з Грецією, як також проти поділу Кіпру на грецьку й турецьку частини.

КОМУНО-КИТАЙСЬКИЙ ПРЕМС'Р ЧУ ЕН-ЛАЙ ПРИБІВ ДО АЛЬЖИРУ. Він був на похороні румунського комуністичного ватажка Георгіу-Дежа і з Бухаресту поїхав з відвідинками до Альбанії, яка є найбільшою європейською союзницею (сателітом) Пейпінгу. В Альжирі Чу Ен-лай буде старатися переконати тамашного диктатора Ахмед Бен Беллу, що СССР не повинен брати участі в азіатсько-африканській конференції, скликаній на 29 червня ц.р.

ЗАХІДНО-НІМЕЦЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ГЕРГАРД ШРЕДЕР БОРОНИВ політику ЗДА і Південному В'єтнамі. У своєму звідомленні на конгресі Християнсько-демократичної партії він звернув увагу, що програма американців у Південному В'єтнамі мала б дуже погані наслідки також для справи оборони волі в Західній Європі.

СОВІТИ ВИШКОЛЮЮТЬ ЛЕТУНІВ КЕННІ — БЕЗ ВІДОМА ПІ УРЯДУ — ствердив це сам міністер оборони Кенні в парламенті у відповідь на інтерпеліцію лівого кенійського посла, чому уряд не приймає на службу летунів, вишколених у Москві. Він відповів, що кенійський уряд довідується про вишколених летунів в різних країнах щойно тоді, коли вони вертаються до дому, і що тому він не має морального обов'язку затримувати їх.

ЗАХІДНО-НІМЕЦЬКИЙ СУД В ЕССЕНІ ЗАСУДИВ колишнього полковника елітарної гвардії гітлерівської армії Альберта Ралпа на 10-тиратну до смертну в'язницю, за кожний з десятих пунктів акту обвинувачення. У Західній Німеччині нема кари смерті, Ралп був одним із нечислених нацистських злочинців, який признався, що він вибрав в'язнів касету до розстрілу, був прийнятий при ексекуції і сам стріляв їх. Він вивуватий в ув'язненні 1.800 осіб, здебільша жидів. Він не просив помилування.

КІПРСЬКО-ГРЕЦЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ МАКАРІОС ПРИЗНАВ на пресовій конференції, що Кіпр вже отримав від Союзу більшу частину зброї, яку СССР обіцяла дати Кіпрі у вересні мин. року, під час перебування у Москві кіпрського міністра. Макаріос відмовився сказати, яка це зброя, але газети стверджують, що йдеться про танки, торпедні човни і протилетунську артилерію. В останніх днях заплановано теж на Кіпрі совєтські протилетунські ракети. Все це ніби задля оборони проти Туреччини.

КОРОЛЬ САВДІ АРАБІ ФЕЙСАЛ ПРИЗНАЧИВ на свого наступника свого 56-річного брата Халеба. В минулому році Фейсал скинув з престолу свого старшого брата короля Сауда, який постійно недовував і тому зазавдав державні справи. Савд живе тепер у Відні. Савд, Фейсал і Халеб — сини колишнього короля Ібн Сауда, який мав 40 синів від багатьох своїх жінок. В Сауді Арабії нема закону про наслідство, а кожний король визначає свого наступника. Жінки не мають права до престолу.

В ЕСПАНІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ ДЕМОНСТРАЦІЇ. Внаслідок закрито дві високі школи в Мадриді і три високі школи в Барселоні. Причиною демонстрацій — протест проти державної монополії студентської організації, яка перебуває під контролем політичної організації "Фаланги".

Делегація УККА й ЗУАДН-у інтервеніювала в амбасаді Західної Німеччини в справі кол. політичних в'язнів гітлерівського режиму

Вашингтон. — Делегація Українського Конгресового Комітету і Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету відвідала в понеділок 29 березня ц.р. амбасаду Федеральної Німецької Республіки й передала представникам амбасаді меморандум в справі компенсацій для репресованих гітлерівським режимом осіб українського походження і для українських політичних в'язнів, що каралися в нацистських тюрмах і концтаборах. Німецьке законодавство позбавляє всіх цих репресованих режимом Гітлера українців, колишніх членів ОУН й УПА будь-якого відшкодування, мотивуючи це тим, що українці чи то в рядках ОУН чи УПА боролися проти Німеччини а не проти гітлерівського режиму.

Заперечуючи таке несправедливе з правового боку ставлення до пошкоджених репресіями нацистського режиму осіб українського походження і беручи до уваги факт, що сьогодні яких 2.000 українців мають справедливі претензії до відшкодування, УККА разом із ЗУАДН-ом вирішили започаткувати відповідні заходи в справі забезпечення цих претензій і виплати відшкодування десяткам колишніх політичних в'язнів українців. Відвідини й розмови в цій справі в амбасаді Федеральної Німецької Республіки у Вашингтоні відбулися за посередництвом Державного Департаменту ЗДА. В склад української делегації входили: президент УККА проф. Л. Добрянський, президент ЗУАДН-у д-р В. Галан, правничий радник ЗУАДН-у д-р Я. Падох і редактор видання УКА й "Українського Тижневика" В. Душиник. Делегація вручила зазначеної німецькому амбасадаторові д-рові К. Гайнріхові Кнапштейнові обширний меморандум в справі компенсацій і відбула довшу розмову з першим секретарем амбасаді д-ром Гелммутом Мюллером-Леттардом. Він обіцяє передати українській меморандум боннському уряду і в дальшому на е. розгляд західнонімецького парламенту.

Індекс цін в лютому був такий самий, як в січні

Вашингтон. — Статистичне бюро Департаменту Праці і Відомля, що індекс цін в місяці лютому цього року був такий самий, як в січні і становив 108.9% в порівнянні із пересічними цінами в роках 1957 - 1959, коли він виносив 100. Це значить, що від 1957 - 1959 років кошти продукції збільшилися до лютого 1965 на 8.9%. Пересічна плата промислового робітника (з трьома членами родини) в лютому цього року — виносилла \$95.65. Індекс промислової продукції збільшився на 8% впродовж одного року,

Союзові Відділи Округу Шикага відбули Річні Загальні Збори

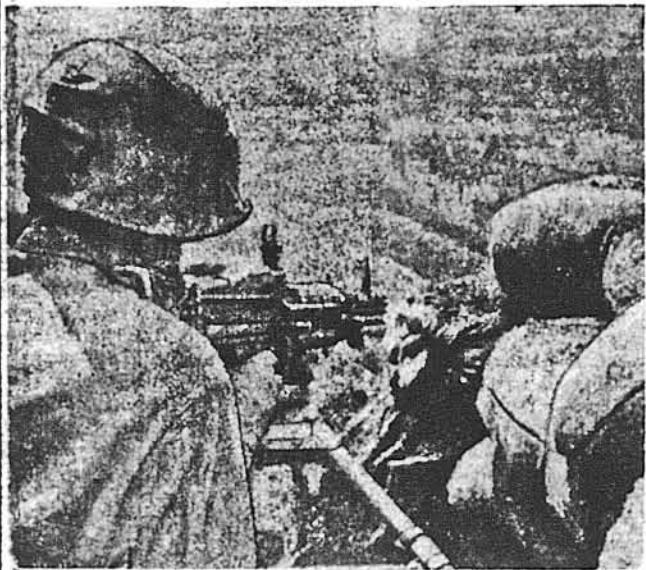
Шикаго. — В суботу 20-го березня ц.р. відбулися в Союзному Домі в Шикаго-Південному, річні Загальні Збори Округового Комітету Відділів УНСоюзу, що належать до цієї Округи. Збори відкрив та провадив ними голова Округового Комітету п. Микола Олек а секретарював п. Теодозій Носівський. На зборах було 59 відділових правних репрезентів та урядовців, що репрезентували 25 відділів (рекордове число). 7 відділів не були присутні. За минулому річний діяльність Округового Комітету звітували його голова п. Микола-Олек, далі п. Ст. Панків, як місце голова, Т. Носівський, як секретар, П. Питель як ф. референт, М. Рошко як скарбник, М. Ольшанський як орг. референт. За Контрольну Комісію відчитав звіт голова п. Ераст Дзюбінський. По вчирній дискусії, на внесок Контрольної Комісії, уділено абсолютною уступачим органам. На внесок голови Номінаційної Комісії проф. Мирона Куропаса перебрано стару Управу більшості 33 голосів проти 14 голосів. Президія та члени старої Управи не голосували. Микола Олек — голова, Степан Панків — місто голова, Теодозій Носівський — рек. секретар, Михайло Рошко — скарбник, Петро Питель — фін. референт та Михайло Ольшанський — орг. референт, Т. Носівський пр. реф. української мови, проф. Мирон Куропас пр. реф. англійської мови. До Контр. Комісії входять: п. п. Ераст Дзюбінський, Володимир Бережан та Степан Касейян. В склад Управи ще входять головні урядовці заступники гол. президія інж. Степан Куропас, головний контролер Петро Пуцило, головний радник Тарас Шпікула, голова радня Галина Олек та головний радник проф. Мирон Куропас. По виборі проводу, секретар Т. Носівський відчитав лист-

привіт з побажаннями та порадами головного секретаря д-ра Я. Падох та обіжники Головної Канцелярії УНСоюзу. Потім обговорено план праці і в результаті одностайно прийнято такі висновки Президії. Посилити організаційну працю та зробити все можливе, щоб і в передконвенційній кампанії УНСоюзу виконати наложену квоту для прислання нових членів та затримати і п'ятий раз з черги титул "округу першуня". 2) Влаштувати день УНС у формі імпрезії — бенкету для святоїної передачі Округу Ювілейної плякети, нагороди здобутої Шикагівською Округою в минулорічній кампанії і святоїної передачі ювілейних відзнак за видатну працю в будові УНСоюзу в його 70-річчя союзним дітям. 3) Створити Стендінгій Фонд при Округовому Комітеті Відділів УНСоюзу Ілліноїської Округи для чого обрано підготовчий Комітет. 4) Однолосно прийнято та доручено Управі Округового Комітету організувати секретарсько-організаторський курс. 5) На внесок інж. В. Бережана Збори одностайно поновно уневажили старий правильник Округового Комітету та поновно прийняли його правильник, виданий Головною Канцелярією УНСоюзу для Округових Комітетів та який є єдиним обов'язуючий для Шикагівської Округи.

Українська громада в Гартфордді буде новий Народний Дім

Гартфорд, Конн. — Українсько-Американський Громадянський Клуб вквортці задвигне новий Народний Дім, що повинен би поважно кичинитися до пошвавлення акдивності в громаді. Новий двоповерховий дім, під який закуплено приблизно однуакрову площу при 961 Ветерсфілд евеню, матиме велику імпрезову залу, шкільні класи, залі на зібрання, як такийже приміщення на ресторан. План будинку приготував архітект інж. Аполінарий Осадца. Кошт будови вносиниме приблизно чверть мільйона доларів. Управу Клубу очолює голова Петро Титар, секретарем в. Тесля і до управу належить Свєстакій Гомолюк, секретар 277-го Відділу УНСоюзу.

ОХОРОНА ЛЕТУНСЬКОЇ БАЗИ ЗДА

Вояк американської морської піхоти на охоронному становищі біля американської летунської бази Да Нанг' в Південному В'єтнамі.

БОМБОВИЙ ЗАМАХ ПРОТИ АМБАСАДИ ЗДА В САЙГОНІ ТІЛЬКИ СКРІПІТЬ РІШУЧІСТЬ ЗДА — ЗАЯВИВ ПРЕЗИДЕНТ

Вашингтон. — Обурливий терор в'єтнамських комуністів тільки скріплює рішучість А.мєрки у продовжуванні допомоги в'єтнамському уряду і народові — заявив президент Джансон в окремій короткій заяві з приводу терористичного атакату проти будинку американської амбасаді з-перед двох днів. У своїй заяві Президент висловив співчуття всім жертвам того атакату і їхнім родинам, ствердив, що амбасада продовжує працю та заповів звинувачення в Сайгоні нового будинку амбасаді, який буде символом американсько-в'єтнамської приязні. У заяві Президента ані в будівлях інших офіційних залах не кажеться нічого про зв'язок того динамітового замаху проти амбасаді з північно-в'єтнамським урядом, дармащо за загальним переконанням вся терористична діяльність у Південному В'єтнамі є керована з північно-в'єтнамського центру. У сайгонському атакату загинуло 20 осіб, в тому числі 21-річна секретарка Барбара Роббіне і один американський вояк, що стояв на варті перед амбасадой. Решта жертв — це в'єтнамці. Зате багато амеціанців с між 175 раненими. Президент у своїй заяві пронавідав вітагу і спокій, пронавідані членами американської амбасаді під час того атакату і безпосередньо після нього, назвавши за іменем заступника амбасадора Алексіса Джансона, який був досить поважно поранений склом. Потверджується, що атакат перевердено 250-фунтовим важтажем динаміту, що його підвезено під будинок малим автомо Французької марки Рено. Один із терористів загинув, — другого схопили. Зараз на другий день 24 південно-в'єтнамські і 14 американських літаків перевели нищилий налет проти північно-в'єтнамського летовища в Донгтой, але того налету не вважають за акт відплати проти сайгонського атакату. Над дальшою політикою і тактикою Америки у відношенні до комуністів у В'єтнамі продовжують наради у Вашингтоні. Президент має прийняти амбасадора Максвелла Тейлора, який прилетів із Сайгону до Вашингтону в минулу неділю, щойно після переведення ним серії нарад з державним секретарем Діном Раском, секретарем оборони Робертом Мак-Намарою та вищими старшинами з Пентагону. За передбачуванням газетних коментарів — американське летунство почне виведати бомбардувати також промислові об'єкти в Північному В'єтнамі. Американські чинники признають, що дотепершні летунські атаки проти Північного В'єтнаму не досягли своєї політичної цілі, себто не вплинули на Північний В'єтнам, щоб той припинив свою допомогу в'єтнамським комуністам та виявив бажання закінчити війну, ані не послабили терористично-партизанських дій комуністів.

Жиди сподіваються, що загроза війни зменшиться після визнання Ізраїлю Західною Німеччиною

Дюссельдорф. — Д-р Поазхім Принц, президент Конгресу американських жидів, був на довший розмові в західнонімецького канцлера Людвіга Ергарда і заявив після того, що він сподівається, що визнання Західною Німеччиною Ізраїлю матиме "поміркований вплив" на ворожі Ізраїлю ставлення між Ізраїлем і арабськими країнами. Він ствердив, що навізання дипломатичних взаємин між Західною Німеччиною і Ізраїлем, яке має прийти в найближчому часі, скріпить становище таких поміркованих арабських лідерів, як туніський президент Габіб Бургіба. Д-р Йоахім Принц, берлінський рабін, перед останньою війною, прибув до Бонну на запрошення західно-німецького уряду. Канцлер Людвіг Ергард заявив йому, що визнання Ізраїлю Західною Німеччиною не буде тільки формальним актом. З того його жидівський розмовець виміривав, що Ізраїль може сподіватися політичної підтримки з боку Західної Німеччини в його важкому спорі з арабськими країнами. Проте Ергард дав зрозуміти, що визнання Західною Німеччиною Ізраїлю не є якимсь випадковим актом в реакції на парадне прийняття в Євриті єврейсько-німецького комуністичного ватажка Вальтера Ульбрихта. "Це діло моєї совісті" — мав заявити канцлер Ергард.

У Франкфурті в Західній Німеччині аде під 1963 року судовий процес проти 18-х осіб з колишньої адміністрації страхлівого нацистського кадету в Освенцімі (Аншвіці). Спершу неі підсудні відповідали з вільної стони. В ході розправ, як виявлялися безсумнівні злочини окремих підсудних — одного за одим — ступеню арештували. В минулому тяжкі люди арештовано двоє. Тепер тільки ще три підсудні мають право яти після кожної розправи до дому. Поліція дає, щоб ніхто з них не втік.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

МИТРОПОЛИТ УПЦ ІОАН ПОБЛАГОСЛОВИТЬ ПЛОЩУ ПІД БУДОВУ НОВОЇ ЦЕРКВИ У ФІЛАДЕЛЬФІ

Філадельфія. — В найближчу неділю, 4-го квітня ц.р., тут відбудеться посвячення площі під будову нової української православної катедрі св. Володимира. Чину посвячення площі при 6740-42 Нотс 5-та Стріт довершить Блаженніший Владика Іоан Теодорович, Митрополит Української Православної Церкви в ЗДА. Посвячення площі відбудеться о год. 4-й пополудні, а в год. 6-й ввечері відбудеться в Л. і М. Болрум при 4902 Нотс тіж 5-й вулиці святочний обід.

РОКОВИНИ ШЕВЧЕНКА ВІДЗНАЧЕНО В ЕДМОНТОНІ УРОЧИСТИМ КОНЦЕРТОМ

Едмонтон. — Заходом Філії Українського Національного Об'єднання відбувся тут в неділю 14 березня ц.р. урочистий концерт на пошану Тараса Шевченка. Головним доповідачем на концерті, в якому взяло участь понад 500 осіб, був гість із ЗДА відомий український поет Євген Малахуца. На дальшу програму склалися виступи хору "Діпнор" під дир. Р. Солтикевича, сольовіспів Тусі Йопик (сопрано) при фор. супроводі Маруся Венгрінок, деклямація Любомира Маркевича, ісценізація "Перебендя" укладу І. Прокопа й народні танки у виконанні учнів школи танків УНО під керівництвом Лесі Полюян і при фортепіановому супроводі М. Кудя.

ПІДПИСАВШИЙ ХОР "ДУМКА" ВИСТУПАВ У МОНТРЕАЛІ

Монтреал. Широко відомий хор "Думка" (90 співаків) з Нью-Йорку під орудою диригента Івана Задорожного виступав вперше в Монтреалі із концертом у величній оперній залі "Пліс дез Арт" у неділю, 28 березня в 3-й год. по полудні. Концерт влаштував-

вав Союз Українських Канадських Ветеранів при співдії Українського Відділу Королівського Канадського Летуну ім. Івана Мазени, ч. 183. Прибуток з концерту призначено на Народну Фундацію ім. Т. Шевченка.

ДОПОВІДЬ ПРО ПАЛОМНИЦТВО ДО СВЯТОЇ ЗЕМЛІ

Оттава. — 16 лютого ц.р., о. арх. Іов Скавельський, настоятель Теологічного факультету при Колегіі св. Андрія у Вінніпегу, виголосив у залі Української Православної Церкви в Оттаві доповідь про свос. "Паломництво по Святій Мисіях Сходу". О. арх. Іов, відбув свою подорож до близького Сходу з квітня по липень 1964 р., відвідуючи: Святу Землю, Константинопіль, Бейрут, Єрусалим, Вифлєсам, Афон, та місця над Йорданом і біля Мертвого Озера. Під час цієї прощі чи не вперше на Голгофі пролунав Моленсь за "многострадальну Україну та її мученичий народ", що його відправив Арх. Василій, який проводив прощан по Хрєсній Дорозі. Цікаві були описи й проглядки з Афону, на якому в одному з монастирів доживав до віку 4-ох монахів-українців, з яких наймолодший має 79 літ. О. арх. Іов був мабуть єдиним українським паломником, що брав участь і служив на Великоднім Празнику у Святій Землі в 1964 році. З Ленінграду прибуло також 6 "паломників", за те ні одного прочанина з України.

ДОПОВІДЬ Д-РА Б. КОРЧМАРИКА ПРО ВПЛИВИ КИСВА

Нью-Йорк. — Історична секція УВАН у ЗДА влаштує в суботу 3 квітня ц.р. наукове засідання Історичної Секції з доповіддю д-ра Богдана Корчмарика на тему "Ківа та його роль в культурно-релігійному житті Московщини в добу Гетьманської України". Відбудеться засідання о 6-й годі веч. в будинку УВАН при 206 Вест 100 вул. в Нью-Йорку.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)

"ЩАСТЯ ПДЕ КОЖНОГО ДНЯ, КОЖНОЇ ГОДИНИ"

Сортувальник Івано-Франківської шкільної фабрики А. Токар пише в часописі "Радячка Газета" з 14 березня ц. року, що він їдучи голосувавши, радіє, бо "одержує щастя кожного дня, кожної години"...

МУЗИКУ... ПРИПІНІТИ!

У селищі геологів біля міста Берегове на Закарпатті ввечері в ідальні граля музики, а молоді танцювала. Але тепер начальство наказало: музику... припинити! ("Радячка Газета" за 14 березня).

ГОТУЮТЬ І СМАКУ НЕ ЧУЮТЬ

На черкаській фабриці виробляють машини для миття посуду. Але всі вони лежать на фабричному подвір'ї, — пише "Радячка України" з 16 березня, бо до роботи не придатні.

ДЕ ДІСТАТИ ШТАНИ?

"Ось уже п'ять років торговельні підприємства Львова не одержують хороших чоловічих брюк" (тобто штанив), — пише 16 березня ц.р. в "Радячій Україні" О. Вдович. Штани їх передається з одної фабрики на другу, але на жадній немає вдосконаленої технології, добре навчених кравців".

КУПАНЬСЯ ХОЧ... У НОЧВАХ

Багато років чедуться розмови про будову лазні у селищі Кладівському, Київської області, а ланні й досі немає. Глузуючи з цього, гумористичний журнал "Перець" (20 лютий 1965 року) пише,

що керівники селища дають поради про "безлазне купання" і проводять показові купання в... ночвах.

ЗНАПШОВ "ЩАСТЯ"

Кореспондент "Робочої Газети" з 16 березня ц.р. пише: Іван Гаврило, який тридцять сім років був за океаном, знайшов в СССР щастя. Тут він голосує. Він бере боленість, дивиться на нього, а потім прикладає до уст — цілує...

А ВЕНТИЛЯЦІЯ НЕМА

Робітники Костопільського будівельного комбінату пишуть у часописі "Робоча Газета": "Умови праці в нас — нестерпні. В цеху — шкідливі випари смоли, а вентиляції нема".

ЯК ТЕЛЕФОНУЮТЬ КІВ

— Чому досі не закінчили одинадцять дільниць Кисва? — питає начальник управи кийської телефонної мережі Архангельський.

— Нема кабельних шаф — відповіді уповноваже н і й підземно - шляхового будівництва Гакман.

— Добре. Довідаємось. Далі кореспондент "Робочої Газети" з 26 лютого ц.р. по-дає, як здвонять до установ, що відас кабельними шафами:

— Це не наша справа. Нехай турбується республіканська голова управа.

— Добре. Довідаємось. Тим часом, — закінчує кореспондент, — не раз і не двічі питання телефонізації міста Кисва обмірковували у міській раді; немало прийняли з цього приводу ухвал; немало внесли доган, але й досі нічого не змінилось.

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1102 of Act of October 3, 1917 - authorized July 31, 1918.
Address: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Зріст центральної влади

Хоч існує теорія, що в широкому світі існує гін до об'єднання держав у федерації чи конфедерації, чимало фактів свідчать і про протилежний, так би мовити, сепаратистичний гін: московський комуністичний центр збанкрутував під тиском самостійницьких тенденцій національних компартій. Організація Африканської Єдності виявилася бжефом на тлі ворогування різних африканських держав, чотири держави колишнього Імперії Китаю взаємно ворогують і сама колоніальна совєтська імперія стоїть перед неминучістю розчленування на національні держави. Об'єднання Західної Європи не можна все це досягнути внаслідок націоналістичного сепаратизму Франції.

Загальне доосередження гін виразний і безсумнівний — в Єдності держав. Суверенність поодиноких гін зменшується. Ще за Давида Д. Айзенгавера підкреслювалося доктрина про ролі федерального Уряду радше як координатора у внутрішньому правлінні та репрезентанта на зовні, ніж вищої законодавчої і керівника. За адміністрації Дж. Ф. Кеннеді і Л. Б. Дікансона почався зворотний процес, насправді започаткований уже «Новим Поділом» за Ф. Д. Рузвельта в 1937 р. Федеральний Уряд дістав чораз ширші компетенції, стейтські прерогативи чораз звужуються.

Складаються на це різні причини: зріст населення, надзвичайне обтяження комунікації літаками, поїздами та автомобілями, — масове переміщення людей між містами й стейтами, — нівеляція розбіжностей між стейтськими законами, звичаями і традиціями, — все це затисає стейтські кордони. Водночас стейти чораз більше узалежнюються від центрального федерального законодавства: в ділянці громадянських прав, себто расового зрівняння, в ділянці рільництва, освіти й виховання, природних багатств, шляхів, суспільної опіки, здоров'я, оборони, індивідуальних резерватів. В рр. 1954/55 стейти одержали з федерального каси \$3.100.000.000 допомоги на різні цілі, — в минулому році вже \$10.100.000.000, а на рік 1965/66 передбачається \$13.600.000.000 на прерізні проєкти, від яких залежати добробут стейтів, допомога у стихійних катастрофах, зменшення безробіття, розбудова міст чи творення парків і відпочинкових осель. Ясно, що стейти наче автоматично зрікаються своєї «суверенності» — залежні від федерального каси.

Комуністичний „рай на землі“

Запропонований першим секретарем совєтської компартії Л. Брежнєвим у його промові на останньому пленумі ЦК КПРС у Москві „невідкладні заходи для дальшого розвитку сільського господарства“ не тільки уявляють факт повного банкрутства совєтської колгоспної системи, але й вивели вольночас беззвичинну ситуацію колгоспного селянства в СССР.

Учасники пленуму, як також і читачі промови Брежнєва в совєтській і світовій пресі, зокрема її розділу п. н. „Деякі питання дальшого організації господарського укріплення колгоспів і радгоспів“, мали вперше можливість довідатися офіційно про речі, що їх соромливо промовчувала совєтська пропаганда. Торкуючись різних, мовляв, „недоліків суспільно-господарських відносин на селі“, Брежнєв мусів признатися, що так зване колгоспне селянство поставлене комуністичним режимом у становище найбільш утисненої і в найгіршій спосіб визискуваної „робітничо-селянської“ державою суспільної класи. Брежнєв ствердив, що „в багатьох випадках грубо порушуються демократичні основи колгоспного ладу“, що в ряді колгоспів основна маса їх членів не мають нічого до говорення в справах їхньої праці чи й самого господарювання; що вони не мають ніякого права чини справ обговорювати і вирішувати; що „корінні проблеми суспільно-економічних зв'язків на селі розв'язуються адміністративним шляхом“. Мало того — із промови Брежнєва світ довідався й про те, що колгоспи не тільки мусять здавати всю свою основну продукцію державі, а ще й примушені сплачувати прибутковий податок не від чистого прибутку, а від обороту, значить, від витрат на заробітну платню і навіть від продукції „незавершеного виробництва“. Ніякого пенсійного забезпечення колгоспники не мають й не мають. А коли колгоспник залишає колгосп і з родиною переходить працювати в індустрію, то там — при нарахуваннях пенсії — не береться під увагу всіх тих років, що їх відірвав він у колгоспі. В цілому усе колгоспне селянство утиснене також і в купівельному відношенні. Промислові і харчові продукти могли й можуть колгоспники купувати по цінах набагато вищих, як ті, що встановлені для міського населення. Деяку зміну щодо цього обрано Брежнєва, але аж в другій половині 1965 р. або й з початком 1966 року. Заробітна платня колгоспників ще й досі на такому рівні, що вона ані не забезпечує їхніх потреб, ані не викликає в них охоти до праці.

Коротко кажучи, Брежнєв підтвердив, що сільськогосподарські робітники в СССР поставлені на становище найгірше експлуатованих парів; вони мусять здавати всю продукцію державі, платити з тієї продукції податки й одержувати за свою працю жорстоку оплату на „трудодні“. Мовою комуністичної пропаганди це називається „рай на землі“.

РОКОВИНИ НЕЗДІЙСНЕНИХ НАДІЙ

Незабаром мине двадцять років, як закінчилася друга світова війна. Тоді люди вірили, що кінець війни принесе з собою кінець усім їхнім терпінням, що після такої довгої та тяжкої війни настане загальний, довготривалий мир. І, вірячи в таку чудову річ, люди звеличили закінчення війни до події історичного значення, знаменної своєю гуманністю, перевагою добра над злом.

Потім виявилось, що тріумф на честь перемог, всь та повосна апогеоза, були нічим іншим, як веселою прелюдією до нової світової драми, яку винахідливі політики назвали „холодною війною“. Таким чином до почуття щирої радості вилилася гіркота. То була вже гірка радість, поєднання різних контрастів, внутрішніх протиріч — своєрідний оксиморон. І ось уже протягом двадцяти років багато людей не можуть зрозуміти, чому це в їхньому житті стався такий „дотепно-безглуздий“ зворот.

Колись пояснення всіх світових подій люди знаходили в особі Гітлера. Потім такою особою став Сталін. А коли й його не стало, все зло люди почали в комунізмі — ніби це феноменальне злітлення всього зла раніше не існувало, а Сталін не був його створінням.

Тим часом критично думаючи люди, а тут на Заході з їх чимало, шукають причини існуючого зла не лише в царині діяльності тої чи іншої деспотії, але також у діяльності демократії. І першу таку причину вони знаходять у традиційній нерішучості та повільності демократичного устрою в діях проти агресора.

Двадцять років тому, коли війна в Європі вступила в останню фазу, при штабі генерала Айзенгавера створено спеціальні відділи із завданням: розшукувати, класифікувати та зберігати всі документи „наці“ про їхні методи ведення війни. Це було надзвичайне досягнення, блискучий успіх організації американців.

Пізніше тисячі цих документів представлено на Нюрнберзькому процесі. Багато з них ще й досі є вояною чи дипломатичною таємницею, але немало вже побачили світ. Ці опубліковані документи дають нам можливість ближче ознайомитися з подіями, свідками яких ми колись були, і одночасно вони обтяжують розуміння суті того, що відбувається тепер.

Великою несподіванкою на Нюрнберзькому процесі були свідчення, що Німеччина, затіваючи війну проти майже цілого світу, сама до такої війни була не підготована. На що ж тоді розраховував Гітлер? Виявляється, тим „що“ була політична короткозорість його ворогів, доповнена нерішучістю, егоїзмом, байдужістю до долі свого партнера.

Слідуючи за ходом перших воєнних авантур Гітлера, бачимо, що Австрію він захопив силами лише одного корпусу. Але мало що тоді знав, що в цьому першому тріумфі німців крилася нічечність тодішньої німецької армії, корпус, що оперував в Австрії, навіть не мав резервів, а з усіх його військових шоферів лише половина зуміла, а над нею орел чорний був акт Переяславської угоди. Те гасло конкретизує поет у формі державної неспілкуєності, зрадженої невражливим учинком Богдана.

Історичні згадки Шевченка не мають того характеру пасивності, як у сучасних йому українських поетів не приводять до примирення з тим, що історично сталося та наслідком своїм мало тодішнє поневолення. Ного згадки конче дають аналогію зі здебільшого контакти з сучасністю та викликають у свідомості читача реакцію на ту сучасність. Сумовиті образи свідків минулого — „мовчать гори, глас море, могили сумують“ — завершують у поета різким контрастивним образом поневолення України чужинцями: „наяд діти козацьких поганих панують“. Коли поет згадує про те, як „засівала трупом поле, полон не остигло... як „лягла спочити“ козацька воля — то ці аксесуари минулого лише різкіше сталять перед свідомістю поета той факт винишлого часу, що „тим часом виростає мо-

РЕГАБІЛІТАЦІЯ АКАДЕМІКА ВЛАСЮКА

„Радянська Україна“ з 20 березня ц. р. містить „указ“ Президії Верховного Совету СССР, в якому сказано: „За заслуги в розвитку сільськогосподарської науки і в зв'язку з шістдесятиліттям з дня народження нагороджено дійсного члена Всесоюзної Академії сільськогосподарських наук імені В. І. Леніна і Академії Наук Української РСР, директора Інституту фізіології рослин АН УРСР Петра Антиповича Власюка орденом Трудового Червоного Прапора“.

За цією нагородою Власюка кріється ціла історія, про яку ми вже коротко згадували в нашій попередній статті.

Коли Хрущов узяв був курс проти травопілля і системи, північної тоді в СССР, він зустріч опозицію поважного числа совєтських учених. Безстрашним його противником в Україні виявився академік П. Власюк, тодішній президент Академії сільськогосподарських наук УРСР.

Свою генеральну кампанію проти травопілля Хрущов розпочав на нараді працівників сільського господарства в Москві у грудні 1961 р., а продовжував на таких же нарадах у Києві, Мінську і інших „союзних республіках“.

У другій половині грудня 1961 р. на нараді в Києві акад. Власюк виступив з промовою проти планів Хрущова. Виступ акад. Власюка не був ніде опублікований, але його що в Америці знайдуться люди, готові вмерти за неї.

Очевидно, що фатальну помилку Гітлера взяли під увагу сучасні претенденти на світове панування, і на Америку, як таку, вони рух не простягають. Але поза межами її метрополії, навіть у сферах її законних впливів, продовжуються розгул деспотії. Цей розгул то затягає, то спалахує з новою силою, переноситься з одної частини світу на другу, змінює свої форми та методи, і скрізь сіє — зло.

А деякі люди, що борються з ним, впадають в абстракції. Вони цього сіяча зла — комунізм поділяють на сталінський та післясталінський, московський та немосковський, білий та жовтий, агресивний та мирний і — комунізм злий та добрий, виявляючи при цьому не менш абстрактні поняття в питаннях боротьби з ним. Дипломатичні, ідеологічні, економічні, а тепер навіть „культурні“ заборони боротьби проти комунізму вважаються за доцільніші — замість того, щоб конкретно, рішучо, раз назавжди сказати агресорові „ні“.

Порівнюючи сучасні події з минулими, неможливо не бачити тут певної аналогії — продовження розгулу деспотії та повторення власних помилок. Може провідні люди вільного світу таять у собі боязнь перед новою світовою війною, як це було напередодні останньої, може — надія, що агресор сам, нарешті, приїде до розуму. Іронія долі! Колись така „доброзачлива“ політика пробувала була врятувати Гітлера Європу, а привела її до руїни. Тепер така сама політика „пробує“ врятувати від комунізму світ. Масо надія, що наслідки будуть інакші.

Слаба це надія. Але, як то кажуть, надією люди живуть.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЩЕ ПРО ПОЛКОВНИКА ОСМОЛОВСЬКОГО

Я знав полк. Осмоловського ще в 1922 році як поручника 53-го пішого Волинського полку, що стояв тоді постоєм у Басарабському місті Кишиневі. В тому ж полку він служив і під час світової війни, був відзначений орденом св. Георгія, якого носив постійно на уніформі також і в українській армії.

В травні 1919 р. я був призначений на посаду вартового отамана штабу Волинської Групи, якою командував тоді полк. Петрів. У липні полк. Петрів став військовим міністром, а на його місце командувачем Волинської Групи призначено полк. Осмоловського.

З полк. Осмоловським і начальником штабу Групи полк. Мишківським я бачився кожного дня, з полк. Осмоловським їздили ми в одному автомобілі. Він був кремізний і поставив мучка, з широкою густрою бородою, коло 50 років.

Ні про яку його дружину з малою дитиною я не чув, і в часі, коли він командував Групою, ніякої жінки коло нього не було. У вересні 1919 року полк. Осмоловський відійшов на інше призначення, не знаю на яке, а Групу перейняв полк. Загородський.

В лютому 1920 я після тифу перебував у м. Рівному, і тут на одній квартирі зі мною мешкав син полк. Осмоловського, у віці 23-25 років. Він казав, що вони вибирають їхати до Кишинева, де мали якусь невелику послисть. Тоді в Рівному полк. Осмоловського не було. Найправдоподібніше, Осмоловські (батько і син), після розбросання Армії УНР в листопаді 1920 р. виїхали до Басарабії, що була під Румунією.

полк. М. Осмоловський
Філадельфія, Па.

РАТУНМО НАШУ КУЛЬТУРУ

Нищення української культури — душі українського народу, як бачимо на підставі пожежі у київській бібліотеці, продовжується. Перед нами постало питання: у якій мірі ми розуміємо і відчуємо силу удару ворога по нашому національному естету.

Що справа культури, особливо справа її утримання і збереження, у нас не наладна — писалося кількакратно; культуру нашого минулого нищать вороги, а ми не до сього спрямовано поставимо нових зразків і не досить старання прикладаємо для збереження того, що переборюючи вимково складні умови —

тя на сільськогосподарські теми у часописі „Колгоспне село“. А потім прийшло засудження сільськогосподарської політики Хрущова і — наворот до травопілля системи.

Отож зрозуміло, що акад. Власюк, який мав відразу спротивитись Хрущову у переліченні в життя його божевілля, повинен був перестати сатисфакцію. Це й зроблено, до певної міри, згаданим на вступі „указом“, який є одночасно засудом Хрущова, а посередньо також і його соратників з Центрального Комітету КПСС, які знали тільки оплескувати свого вождя.

Аж десь під кінець 1963 року появилася була його стат-

ськомую кося напоїла в Батурині, як він їхав в Москву із Полтави“. Третя карється за те, що усміхнулася до лютого ворога України — царниці Катерини: „Мене мати ще сповити на руках носила, як іхала Катерина в Київ по Дніпро...“ Я гляннула, усміхнулася — та й духу не стало... Чи я знала ще сповити, що та я царниці, годнона вояччи!“ Так підкреслює поет фатальне для державних інтересів України значення цих подій — переяславської угоди, полтавської поразки та всього протиріччя українського поступовання Катерини.

З того ж погляду державних інтересів України оцінює Шевченко й історичні особи з-поміж діячів України й Московщини. Виразно виступає співчуття поета до тих історичних осіб, що відіграли позитивну роллю у визвольній боротьбі України, — як Дорошенко („Моя орел той приборканий, без крил та без волі, знімий славу твою, Дорошенку, сидиши в неволі“), Мазепа (Гордісню, Подуботку. Інші гетьмани, що „сприли понево-

лення України, — „раби, підлітки, грязь Москви, варшавське сміття“, зокрема такі гетьмани, як С. Самойлович, Скоропадський, Розумовський. У зв'язку з поглядом поета на згубне значення Переяславської угоди для України особливо тяжкі докори падають на гетьмана Богдана, що „на квіткок повітря москалені“. „Який то він, Богдане п'яний, тепер на Переяслав гляннув та на замчисше подививсь, — уписав б, здорово уписав! І прераславський козацький, розумний батьку!.. в калюжі (б) утопався, в багні свинячому. Амій тоби, великий муже, великий, славу твою, та не дуже! Якби ти на світ не родився, або в калюжі це уписав, то не купав би я в калюжі тебе, преславного... Амій!“

(Далі буде)

Олександр Лотоцький
ДЕРЖАВНИЦЬКИЙ СВІТОГЛЯД
Т. ШЕВЧЕНКА
(Стаття надрукована в IV томі 16-томового видання Твори Шевченка, вид. Українського Наукового Інституту у Варшаві 1937 року)

Рідну минувшину поет радить приймати „не лише в близьких, лицарських картинах, але в сестерині, холодно, критично, щоб з промаків мучивши пізнати позитивні способи заради ліхови в сучасності“ (Ю. Чайківський). Немов удари тяжкого, мучаючого молота, кидає він такі слова на адресу гетьманів, що зраджували загладу української самостійності: „раби, підлітки, грязь Москви, варшавське сміття ваші пани, ядовельможні гетьмани“. І найбільш тяжкі та гіркі докори посилає поет найславішшому з гетьманів — Богдану Хмельницькому, що завідав державу справу своєї бать-

ківщини у безвиглядні мострих негрів: „Ото церков Богданова, там він молився, щоб москаль добром і ляхом з козаком ділився. Мир душі твоєї, Богдане! Не так воно стало: москалі, що заздріли, то тебе очухали... За напастив сси вбогу спити Україну“ (Отаке то. Зіновій, Олександр друже! Ти все оддав за козака, а ми і байдуже“).

народу та якого порушенням був акт Переяславської угоди. Те гасло конкретизує поет у формі державної неспілкуєності, зрадженої невражливим учинком Богдана.

Історичні згадки Шевченка не мають того характеру пасивності, як у сучасних йому українських поетів не приводять до примирення з тим, що історично сталося та наслідком своїм мало тодішнє поневолення. Ного згадки конче дають аналогію зі здебільшого контакти з сучасністю та викликають у свідомості читача реакцію на ту сучасність. Сумовиті образи свідків минулого — „мовчать гори, глас море, могили сумують“ — завершують у поета різким контрастивним образом поневолення України чужинцями: „наяд діти козацьких поганих панують“. Коли поет згадує про те, як „засівала трупом поле, полон не остигло... як „лягла спочити“ козацька воля — то ці аксесуари минулого лише різкіше сталять перед свідомістю поета той факт винишлого часу, що „тим часом виростає мо-

гила, а над нею орел чорний сторожем літає“. — чорний орел як емблема російської державної влади над Україною; що тяжке лихо України бачить „тільки ворог, що сміється“. — ворог, який святкує свою перемогу над поневоленням народом. Поет певний, що спогляди історичні вишукують та гартують дух, аніж ковають свідомість на щирі крики і наших прав: „Сміється лютий враже, та не дуже, бо все гине, слава не полежає, а розкаже, що діялося в світі, чия правда, чия кривда і чий ми діти“. Коли поет малює елегійну картину — „Немає Сич. Очерети у Дніпру питають: „де то наші діти ділись, де вони гуляють?“ — то відповідає ясна: ті діти, що боролось за волю батьківщину, за волю українського народу, потрібні тепер „де ділись, де вони гуляють?“ — щоб відновити визвольні змагання проти ворога, що гнобить Україну під егідою чорного орла. Історичні образи виразно зв'язуються з сучасними обставинами, як це яскраво бачимо в „Юродивому“: „Не сотні вас, а мільйони по-

ли, дулібів і древлян Гаврил гував во время оного; а вас, моїх святих князів, і ваших чорних князів оддав своїм професам п'яним у наймички сатрал-капал“.

Поет, що далі то більше відходить від тих історичних сюжетів, що їх так культивували його літературні попередники, — від картин боротьби українського народу з колишніми його ворогами, і всю силу свою ідейного патосу скеровує на протест проти винишлого національно-державного ворога України. З погляду реальних завдань даного моменту поет ставить собі питання, яким маловажні наслідки всієї попередньої боротьби: „За що ж боролесь ми з ляхами... за що скордилися синами московських ребра?“ І на ті історичні образи та події дитвориться в нього ціла діяльна програма відносин і національних (українсько-татарських, українсько-польських, українсько-московських), і державних (до Польщі і Росії), зростає воєнний протест проти винишлого поневолення, лунають відгуки страшний прийдешньої бурі,

В-Маямі вшанували Шевченка

Заходами Центрального Комітету українських організацій в Маямі, відбулася Академія в честь Тараса Шевченка 21 березня в залі Українського Академічного Клубу. Академію відкрив голова Комітету Петро Пушило, а по вшануванні прапора, Євген Ковч, у супроводі на піані п. Дурбаса, відспівав американський гімн, Мішаний хор укр. православної церкви св. Миколая під дир. о. ігумен. С. Магаласа відспівав „Заповіт“ Шевченка, а інж. Богдан Неганів виконав добре опрацьований реферат. Є. Ковч, тенор, відспівав а) Божу виступу благання, б) Реве та стогне і в) „Серенаду“, слова

Шевченка з поезії „Гайдамаки“, — музика Дмитра Чутро, перший раз співана. Молодий співак добре вийшовся. З деклямаціями виступили пп. Миколюць і Кукурудза. Гарно зарепрезентувався поетичний хор під дир. о. ігумен. С. Магаласа, який гармонійно проспівав: „Зоре моя вечірняя“ і „Садок вишневий“ — муз. Леонтовича та „Колоски“ М. Гайворонського. Корона Академії було пламенне слово д-ра С. Росохи, в якому з'ясував заповіт Т. Шевченка для української еміграції. Присутні часто оплескували промову. Академія закінчилася відспіванням національного гімну „Ще не вмерла України“.

По Академії Олександр Ямнік з Торонта висвітлює фільм з подорожі по Україні, яку він відбув із своєю дружиною. Прощальний обід у церкві св. Миколая 21 березня, в укр. православної церкви св. Миколая в Маямі, о. ігумен. Святослав Магаласа відправив торжественну Службу Божу, на якій співав мішаний церковний хор під дир. Юстини Волович. По Службі Божій о. ігумен привітав туристів, а особливо з Канади д-ра С. Росохи і п-во Садовських з Гамільтоном, Негрич з Вінніпегу, Ямніків із Торонта та численних інших, яких запросив на прощальний обід до парохіяльної залі, який приготувало сестрицтво.

Дмитро Чутро планує поставити оперу „Мазепа“

У „Тіволі Армс Мотель“, власником якого є відомий український співак у Канаді і Америці балетмейстер і директор опер Дмитро Чутро, відбулася приваблива зустріч туристів з Канади, 16 березня. В розмові з Дмитром Чутром, присутні довідалися, що Дмитро Чутро планує в цьому році поставити в більших купеческих української спільноти в Канаді і Америці оперу „Гетьман України“ — Іван Мазепа, музика Чайковського. Перший раз цю оперу він поставив у Нью Йорку в 1933, як теж в Філадельфії, Вашингтоні, Дітроїті, Пітсбургу. Крім опери „Мазепа“, Д. Чутро поставив був ще опери „Тарас Бульба“ в згаданих містах та „Запорожець за Дунаєм“.

Процали торонтонців

В неділю, —21-го березня ц. квартирі о. С. Хабурського в парохіяльному домі відбулося прощання о. С. Хабурського і пані добродійки Хабурської, п-ва Василя Паладійчука, п-ї Сої Білик і Гени Паладійчук. В прощанні взяли участь: парох укр. кат. церкви о. д-р Олександр, пані Дима з Вінніпегу, д-р С. Росоха, інж. Р. Голлод, Семен Федчук, Дмитро Лободя з Джанстон, проф. Степан Паладійчук, п-ї Солобо-док з Ньюарку і Петро Пушило з дружиною. При тій нагоді присутні обговорили цілий ряд справ національно-церковних і суспільно громадських.

К. П.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Українська громада у Честері, Па., відсвяткувала роковини Т. Шевченка

Старанням Відділу УККА в Честері й при співпраці всіх українських організацій міста Честер 14-го березня відсвятковано Роковини Т. Шевченка українською місцевою громадою.

Святкування відбулося в аудиторії Української Католицької Школи при численній участі громадянства всіх українських віровизнань. Найважливіше, що треба відмітити і чим ми, українці Честеру гордимся, це те, що свято відбулося за заповітом Шевченка: Честер відсвяткував це свято соборно.

На святі були прийнятими та брали участь у виконанні програми академії старі і нові емігранти, старші віком, молоді, студенти та шкільна молодь, а також і усі українські організації.

У програму свята входили деклямації, виступ мішаного хору під управою голови відділу УККА Сергія Шевченка, сольові співі, інтерпретація творів Шевченка та доповіді ук-

раїнською і англійською мовами. Виконавцями програми були: Розмері Гаврилик — американський гімн; Сергій Шевченко — промова українською мовою; Лідія Бориславська — промова англійською мовою; деклямації українською мовою — Іван Баріш (тут народжений, третє покоління, добре говорить українською мовою), Ольга Турчанська і Льюїс Катеринчук. Інтерпретація творів Шевченка — „Кавказ“ — читав Евстахій Міняк, а пояснював Стефан Микита. Сольові співі Євгенія Турчанської і Любі Гаврилик; — фортепіанове солю Вєра Баган; „Постать Матері у творчості Шевченка“ — виконанні — дівчаток школи українства.

Виконання поодиноких точок програми академії було бездоганне. До успіху у цій святі причинилася управа відділу УККА у Честері на чолі з головою п. Сергієм Шевченком.

Іван Стельмах

Сумівська ялинка в Клівленді, Огайо

6-го лютого Осередок СУМА ім. гетьмана Богдана Хмельницького в Клівленді влаштував ялинку в Домі СУМА для юнацтва, старшого членства, родичів Ю.СУМА і гостей. З тією ціллю Управа Осередку СУМА запросила на згадану імпрезу-ялинку з доповіддю д-ра Матея Гуту, голову К.У. СУМ-у з Торонта, Канада.

При застелених столах зібралося понад 300 осіб, які симпатизують сумівській молоді. Голова Осередку СУМА п. Микола Поглід пояснив присутнім, чому ялинка є в суботу, а не в неділю, і попросив о. Семена Іващенка з УАПЦ св. Андрія Первозваного, щоб поблагословив трапезу.

Сумівки в односторонь подавали українські страви: кутю, борщ, вареники, голубці і чай з тісточками. Ватківський Комітет Ю.СУМА „Кореуль“ ч. 3, приготував ті всі страви. Сумівська молодь і гості колядували. Теофіл Пішкенич, член Г.У. СУМА, був тостмайстром і покликав до слова д-ра Матея Гуту, який виступив промовою поділену на дві частини: „сумівські теперішні проблеми“ і „еміграційні сучасні виклики“. Сумівська молодь і її прихильники мусять бути чуйними і обережними, щоб не потрапити на чийсь вудку, та щоб дехто не лаяв їх рибаків в нечистій воді. Присутні нагородили промовця бурхливими оплесками.

О. Семен Іващенко побажав сумівській молоді успіхів у дальшій праці.

В мистецькій частині цього року Клівлендський Осередок СУМА запросив, щоб Осередок СУМА ім. Короля Данила з Акрону і його Відділ Ю.СУ. МА „Січеслав“ ч. 32 виступив з гостинною програмою на сумівській ялинці в Клівленді. Осередок СУМА в Акроні, виготовив на 4-ри дії „Віфлє-смейську Містерію“ під керівництвом Володимира Галамая. Описла відбулася сумівська забава з танцями, а д-р Матея Гута скористав з нагоди і відвідав поблизу Клівленду другий Осередок СУМА ім. Тараса Шевченка на Пармі, та бачив земляків і знайомих: ред. І. Ставняного, д-ра М. Дейчаківського, та інших. Згадана ялинка пройшла з повним успіхом.

Ще сьогодні може трапитися вам нещасливий випадок

- ✓ в ПРАЦІ
- ✓ вдома
- ✓ в ДОРОЗІ
- ✓ в авті
- ✓ автобусі
- ✓ залізничі
- ✓ літану

ТОМУ НЕГАЙНО ЗАБЕЗПЕЧИТЬСЯ в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ АКЦИДЕНТОВОЮ ГРАМОТОЮ

Ювілей проф. д-ра Ол. Оглоблина

Недавно відбулися в українських наукових установах відзначення 65-ліття життя й 45-ліття наукової діяльності заслуженого професора і науковця — історика д-ра Олександра Оглоблина. Одночасно з цим привітали також відповідні ювілейні статті, з них напр. д-ра Л. Винара в „Свободі“, ч. 239 і наступні, за 1964 рік, в „Українському Історичному“ ч. 4, 1964 й з оглядом життя та наукової діяльності Ювілята.

Денверська Група УВАН разом з Українським Історичним Товариством влаштувала 20 березня 1965 р. в конференційній залі Дев. Публ. Бібліотеки, впродовж засідання, присвячене вшануванню проф. д-ра Ол. Оглоблина, дійсного члена УВАН, НТШ, голови Укр. Істор. Т-ва, та інших установ.

На початку засідання під головуванням проф. д-ра Б. Винара збори вшанували вставанням і однохвилинною мовчанкою пам'ять дієсного члена УВАН, НТШ-а проф. д-ра Левка Чикаленка.

Після того прочитано привітальний лист д-ра Ол. Оглоблина до зборів та вислухано його синтетичного характеру доповідь про „Михайла Грушевського“, яку проф. Ол. Оглоблин виступив був у свій час на сході-ніс УВАН в Колумбійському університеті в Нью Йорку.

Д-р Л. Винара доповів про „Творчість проф. д-ра Ол. Оглоблина“.

В другій частині засідання інж. Л. Биківський і інж. Ю. Сластон поділилися своїми споминами про проф. Ол. Оглоблина.

В інформаційно-організаційній частині засідання про біжучі справи і плани на ближчий час Дев. Групи УВАН реферував Л. Биківський, а про Укр. Істор. Т-во Л. Винара, повідомляючи про закінчення, плани та діяльність цієї новозаснованої науково-дослідної установи. Присутні на засіданні ухвалили вислати Ювілятові привітальний лист, доручаючи виконання цього президії зборів.

О. С.

ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІВЧАТ МОСКОВСЬКІ СТРОЙ

Одеська швацька фабрика ім. Воробського готує новий весняний стрій.

Що ж матимуть українські дівчата? Для дівчат опрацьовані оригінальні комплекти типу „Матрьошка“ та „Альонушка“ — тобто московський стрій. (З „Робочей Газети“ з 14 березня ц. р.).

15 DAYS LEFT

YOUR FEDERAL INCOME TAX

A complete, helpful tax booklet "Your Federal Income Tax" is available at Internal Revenue for 50 cents.

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА в НЬОАРКУ, Н. Дж.

повідомляє, що в неділю, 4 квітня 1965 р., о год. 6-й веч. в ПЛАСТОВІЙ ДОМІВЦІ при 1186 Clinton Avenue, Newark, N. J. — відбудуться

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ

на які запрошуються всю студентську Молодь. Зокрема запрошуємо всіх, що ще не є членами нашої студентської громади.

УПРАВА

ДО УВАГИ УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

ФІЛЬМ „ШЕВЧЕНКО У ВАШИНГТОНІ“

буде висвітлений у КВІТНІ м-ці ч. р.:

у КВІТНІ м-ці ц. р.:		
Субота 3-го	квітня	— ДІТРОИТ, Міч.
Неділя 4-го	"	— ДІТРОИТ, Міч.
"	"	— ОМАГА, Небраска
"	"	— БОФФАЛО, Н. Й.
"	"	— АУБУРН, Н. Й.
Субота 10-го	"	— СІЕТЛ, Вашингтон
Неділя 11-го	"	— БРІДЖПОРТ, Конн.
"	"	— НЬО БРУНСВІК, Н. Дж.
"	"	— СІРАКУЗИ, Н. Й.
"	18-го	— ФОРТ ВЕНН, Індіана
"	"	— ЮТИКА, Н. Й.
"	"	— ВУНСОКЕТ, Р. Ай.
"	25-го	— ВІЛЬМІНГТОН, Дел.

КОМІТЕТ ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВИ

УПРАВА СУСТА та УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА в НЬОАРКУ

владштує в суботу, 3-го квітня 1965 року о год. 1-й по пол.

в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ 2 East 79th Street — New York, N. Y.

ПРЕСОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ СУСТА

Доповіді: „Горизонти“ — Марта Савчук; Студентське Слово — мр. Володимир Стойко. Панель — Значення студентської преси. Керівник Панелі — мр. Константин Савчук. Учасники: Світлана Луцька, Ірина Коваль, Андрій Шуль, Юрій Несторчук, Нестор Томич. ЧАСТИНА ВЕЧІРІ МІСТЕЦЬКА ПРОГРАМА Аранжер — Роман Швед

Український Музичний Інститут в Америці

Неділя, 11-го квітня 1965 р. Год. 7:00 вечора

Залі Українського Інституту Америки 2 East 79th Street (5th Avenue), New York, N. Y.

КОНЦЕРТ в пошану пам'яті М. ФОМЕНКА

Учасники концерту: Д. Каранович, І. Фоменко-Курдилик, М. Ціск, Е. Чапельська, Б. Марків, Ю. Цибірський, В. Ціск та ОМІЧКОВИЙ КВАРТЕТ: В. Ціск, Д. Кузик, В. Тритяк, З. Ціск.

Вступ за програмами.

Доход призначений на будову пам'ятника на могилі Композитора.

ВІДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ у ФІЛАДЕЛФІЇ • ФІЛАДЕЛФІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ АКЦІЇ ЗА УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ПАТРІАРХАТ ТА УКРАЇНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ МІСТА ФІЛАДЕЛФІЇ

під почесним протекторатом

ІХ ЕКСЦЕЛЕНЦІЇ МИТРОПОЛИТА КИР АМВРОЗІЯ

улаштує в суботу, 3-го квітня 1965 р., початок: точно 8:00 год. веч.

у пошану

ВЕРХОВНЬОМУ АРХІЄПІСКОПОВІ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО ЦЕРКВИ

ЙОГО ЕМІНЕНЦІЇ КАРДИНАЛОВІ КИР ЙОСИФОВІ

КИЄВО-ГАЛИЦЬКОМУ МИТРОПОЛИТОВІ

АКАДЕМІЮ

НА ЯКУ ЗАПРОШУЮТЬ ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО

Залі: Філадельфія Герльс Гай Скул — Брод і Олней вул.

В ПРОГРАМІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ: о. крилос. Роман Лободяч — святочне слово. Дарин Каранович-Гордиш, Галина Андрєй, Юрій Гриняк, Хор „Кобзар“.

Директор хору — д-р Антон Рудницький. Фортепіанний супровід хору — Рокослина Гарисмонія. Фортепіанний супровід солістки — Г. Андрєй, Богдан Перфецький. Мистецьке оформлення сцени — Українська Мистецька Студія.

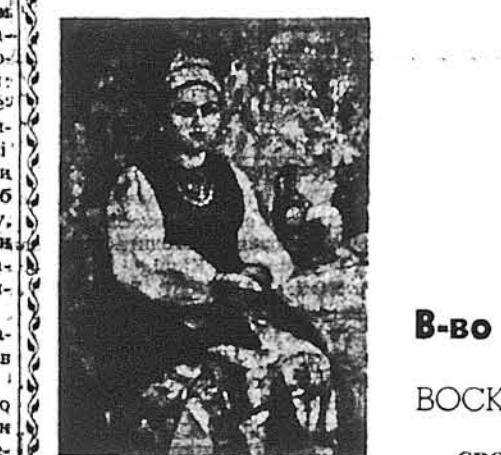
Доход призначений на Український Католицький Університет у Римі.

Програми вступу можна набути в крамничках: „Оріон“, п-ва Лукасевичів, кооп. „Балар“ і „Елдоралдо“.

Доход до школи підземною до зупинки Олней Кольо школи з паркова площа.

Василь Кричевський: Київ. Андріївська Церква (4-та серія)

Надія Сомко: На Великдень.

Василь Кричевський: Київ. Вигляд на Печерську Лавру (4-та серія)

Михайло Мйрош: Мати Божя, Покровителька Гуцуляків.

Василь Кричевський: Київ. Вигляд на Печерську Лавру (4-та серія)

І. С. Жакєнич: Мама Аде.

„КРИНИЦЯ“

В-во Кольорових Листівок

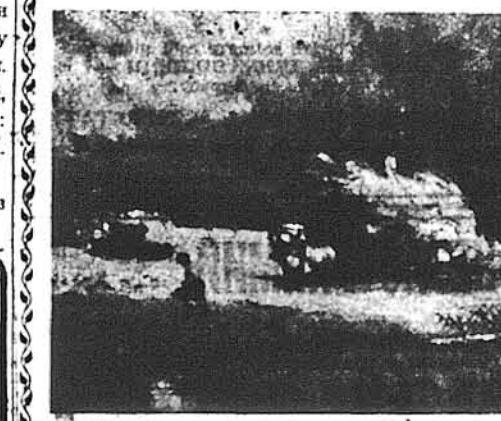
з НАГОДИ СВЯТА ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

ПРОПОНУЄ СВОЇ ЛИСТІВКИ, ЩО ВИПАДІЛИ в СЕРІЯХ 1, 3, 4 і 5

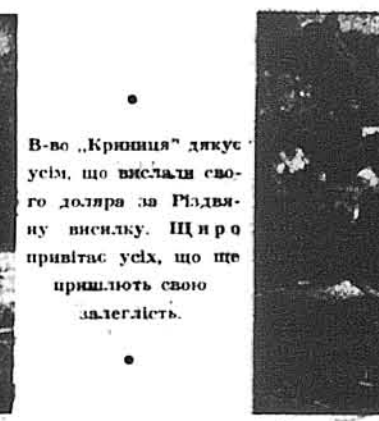
Листівки можуть бути вибрані із всіх серій, згідно із списком внизу.

Ціна: 10 карток і 10 конверт, у мистецькій обгортці, з пересліткою — 1 долар.

Замовлення надсилайте на адресу: P. O. Box 175; 217 West, 18th Street New York 11, N. Y.

І. Кучмак: Буря находить.

І. Кучмак: На щасті!

Василь Кричевський: Андріївська Церква у Києві, Дніпро і вигляд на Печерську Лавру і Київ. Подол; Надія Сомко: Незабутній снігостанок і На Великдень; М. Мйрош: Гуцул, Майська ніч і Родинне пасті; Сергій Кіндєравий-Пастухів: Віщій Олег.

І. Кучмак: Коліда на галицькому Поділлі; С. К. Пастухів: Брат Почаївський Божий Матері, Зимовий похід; Л. Морозова: Хата на Поділлі; Михайло Мйрош: Гуцулка; Н. Сомко: Рідня на ніч на Подільщині, Христ і Миргород; Старовинні українські взори: Три картки. З того 6 карток у значно збільшеному форматі.

4-та СЕРІЯ: М. Мйрош: Мати Божя, Покровителька Гуцуляків.

Василь Кричевський: Андріївська Церква у Києві, Дніпро і вигляд на Печерську Лавру і Київ. Подол; Надія Сомко: Незабутній снігостанок і На Великдень; М. Мйрош: Гуцул, Майська ніч і Родинне пасті; Сергій Кіндєравий-Пастухів: Віщій Олег.

5-та СЕРІЯ: Сергій Кіндєравий-Пастухів: Перед походом і Дідуся; С. Жакєнич: Мама Аде; М. Мйрош: Сонілочка; Надія Сомко: Віда Котопоню, Тарас Бульба у поході; О. Скурток: Тихий закуток. 3 картки старовинних взорів.

Ольга Мак

ВОНО ЗНОВУ ОНИВАЄ

СЦЕНА НА ОДНУ ДІЮ
Всі авторські права застережені.

(12)

Гм... Віршик лепський, але сумніваюся, щоб він міг вам послужити за перепустку до раю... Та ні, жартую, звичайно. Радий, що ви в мажорну струну вдарили. Веселість — це перша ознака доброго здоров'я.

ШЕВЧЕНКО (сміється): Доброго здоров'я, кажеш? (Знову сміється і раптом хапається за груди): Ох!

ОРЛОВСЬКИЙ (переляканий): От тобі й раз! (Кидатися до вікна, де стоїть порожня пляшка від ліків і лежить ложка. Бере ложку, відкриває щойно принесену пляшку, наливає мікстури і подає Шевченкові): От лихо з вами! Були такі веселі — і раптом...

ШЕВЧЕНКО (з трудом проковтнувши ліки, згинається і мало не падає зі стільця): Ох!... Це так прикрутило! Ох!...

ОРЛОВСЬКИЙ (метушиться коло нього): Тарасе Григоровичу, ходітьте ляжте. Я вам поможу вийти на сходи. Добре?

ШЕВЧЕНКО: Нагорю не зійду. Хіба тут... Ох!...

ОРЛОВСЬКИЙ (схидає з канапи принесені речі, потім майже переносить знесиленого Шевченка на канапу, вкладає його, здійснює за себе нагортку і підкладає йому під голову): Полейте так, а я піду покличу лікаря.

ШЕВЧЕНКО (запам'ятовує на пам'ять): Сиди! Не треба! Воно мине... (Важко віддикується і поводить заспокоюється.)

ОРЛОВСЬКИЙ: Тарасе Григоровичу, ви мусите бути обачнішим. Вам не можна хвилюватися. Ви все приймете так близько до серця, а воно ж у вас хворе. Постарайтеся так, щоб не гніватися, не переступуватися, не... закохуватися.

ШЕВЧЕНКО (раптом сидіти і махає руками): Цур дурня! Як бджолики видушити, то й вулика не потрібне.

ОРЛОВСЬКИЙ (переляканий): Ну, от знову! Та ляжте ви, Бога ради! Ляжте і полейте хоч трошки!

ШЕВЧЕНКО (покірно дає себе поклати і хвилюнку лежить мовчки. Тоді тихо, замурмолю): Чому ви тут усі найбільше про мого тілесного здоров'я дбаєте. Пусте! Бо коли навіть у найздоровішому тілі серце замире — тіло гине до ступеня. І найбільше, чого я в Господа прошу, — щоб Він не допустив мене такою колодою стати. Найбільше, чого я боюся — серце живим поховати. Натружене воно велим, покривавлене, побите, слезою вимте, але не мертве! Живе й гаряче, як і колись було. Болить сумує, ненавидить, радіє й любить... А поки серце живе — живе в людини й віра у все, що є найліпшого і найкращого на землі...

(Завеса)

ПРОВЕДІТЬ СВОЇ
ВАКАЦІЇ НА ОСТРІ
УРСЮЗУ

„ВЕРХОВИНІ“

- Розкішно укомплектовані кімнати з приватною і публічною лазнею — тільки з ліжком.
- Для родин, молоді, дітей.
- Першокласні кухні, чиста обслушка, скляні пляшки, джерельна вода, відомі ресторани Богдана Гірка.
- Для дітей табори з курсом Української мови.
- Для всіх відпочинку, культури, розваги, спорт, танці і забави.
- Дешеві ціни. Пишуть або телефонуйте до:

GLEN SPEY, NEW YORK
Phone: Port Jervis 598-2773НА КОНЦЕРТАХ
у 50-ліття УСС-ів співали „СТРИПЦЬКІ ПІСНІ“
а на святі „Крут“ ПІСНЮ ПРО КРУТИ

Український Музичний Видавничий в Бюфало.
Замовляти у книгарні „Свобода“:
„SVOBODA“, 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ
СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ
у „СВОБОДІ“

Адміністрація „СВОБОДИ“ повідомляє, що відучи на зустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначити окремі шпальти збільшеного Великоднього числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 пал' через 1 шпальту	\$ 3.00
1 пал' через 2 шпальти	5.00
2 пал' через 2 шпальти	10.00
3 пал' через 2 шпальти	15.00
4 пал' через 2 шпальти	20.00
5 пал' через 2 шпальти	25.00
6 пал' через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашої Громадиства використав цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдалішніх закутках світу, куди навіряд як звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надіють таким побажанням окремої вартості і значення.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень надіслати до:

„SVOBODA“

45 Brand Street Jersey City, N. J. 07303

3 НОВИХ ВИДАНЬ

Батько української козаччини —

Дм. Вишневецький

(Д-р Любомир Р. Винар. Книга Дмитро Вишневецький. Українська Відома Академія Наук у Німеччині, Історична секція, Мюнхен, 1964, стор. 93. Передмова Н. Полонської-Василеюк)

Книга Дмитро Вишневецький — Байдя — одна з найважливіших українських постатей шістнадцятого століття. Овіяна легендами, його особа з давніх-давен притягала увагу істориків та поетів. Хто не знає історичної пісні про Байду „У Царгороді на риночку“, про лицарську смерть героя!

„Справжній козак по віданні і знаменитий вояка свого часу“, сказав про Байду — Вишневецького Д. Яворницький.

Рід Вишневецьких — це старинний княжий рід на Волині, що глибоко тримався батьківської віри та разом з іншими обороняв українське населення від ворогів, особливо від габришників — татар — найбільшого тогочасного лиха.

Дмитрові Вишневецькому, як і його батькові, випала та сама доля боротьби з татарською ордою, що не дала Українці жити.

Щоб надати цій боротьбі організованого характеру, Дмитро Вишневецький узявся побудувати не жалючі власних коштів, козацьку твердиню на острові Хортиці. Острів Хортиця на Дніпрі відіграв важливу роль у стратегічно і географічно-економічно, як шлях „із варяг у греки“.

Ще князь війська під час походів проти степовиків завжди затримувалися на Хортиці, а перед зударом з татарами над річкою Калку відбудував на Хортиці в 1224 році свою фортецю. То ж не дивно, що Дмитро Вишневецький обрав Хортицю для козацької твердині.

У своїй монографії д-р Любомир Р. Винар науково допів, що козаччина „вилонилася з усіх суспільних верств українського населення, починаючи від українського аристократичного середовища — українських панів і кінчаючи селянством та взагалі народними низами“.

Історичні джерела показують, що українська козаччина — являє баристе й сукупле! Праця д-ра Л. Винара цінна, бо автор розкриває одиничну, антинаукову й не об'єктивну концепцію совєтських істориків, які виводять українську

козаччину лише від селян і міщанських класів та заперечують будь-який вплив на формотворчий процес козаччини української аристократії.

Щоб подолати татар, Дмитро Вишневецький мусив укласти різні союзи та договори з іншими народами — Туреччиною, Литвою, Московією та Молдавією. Ці міжнародні і дипломатичні стосунки Вишневецького, як пише в передмові Н. Полонської-Василеюк, роблять з нього попередника найбільших дипломатів України: Хмельницького та Мазепи!

Окремий цікавий розділ автор присвячує показу Байди Вишневецького в народній творчості та поезії. Історія лицарської смерті Вишневецького у Царгороді, після скоплення його боярами в Молдавію, загомоніла в різних поетичних формах не лише певний рік, у колах українських, але й у колах інших народів — польських і литовських.

З українських поетів постать Байди Вишневецького хвилювала Пантелеймона Куліша, Якова Шогалева, Григорія Чупринку та інших. Автор нарікає, що „українські письменники дотепер не спромоглися на визначніший прозовий чи поетичний твір, що зафіксував би в чітких мистецьких образах цікаве життя Дмитра Вишневецького — Байди“.

Не менше цінні в монографії з додатки — джерельні документи в чужих мовах, широкі бібліографічні відомості, скорочений переклад монографії англійською мовою та покажчик імен.

Монографія гарно і мило ілюстрована: Тут і гербовий знак князів Вишневецьких, мапи, світлиці-козаків, малюнки їх наступів та зразки козацької зброї.

Треба зазначувати Пластові Станиці в Клівленді, а зокрема козацькому куреневі ім. Байди Вишневецького, які своїми жертвами причинилися до видання цієї цінної монографії про Дмитра Вишневецького — українського лицаря, Микола Шербак

КІПРСЬКО-ГРЕЦЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ МАКАРИОС ВІДМОВИВСЯ ПІТИ НАЗУСТРІЧ сугестіям Туреччини щодо передумов для закінчення затяжного спору довкола проблеми Кіпру. Між іншим, Макаріос відмовився погодитись на піврічне перемир'я між греками і турками на Кіпрі.

КОНРАД АДЕНАУЕР, КОЛ. КАНЦЛЕР ЗАХІДНОЇ НІМЕЧЧИНИ, критикував на зібранні Християнсько-демократичної партії, якої він є все ще номінальним лідером, — Америку, що вона, зайнята війною у Південному В'єтнамі, забуває на Європу та переочує, що головна загроза для світового миру, є в імперіалізмі С. СР супроти Європи.

СОЮЗІВНА

ЦЕ НАЙКРАЩЕ МІСЦЕ ДЛЯ:

- новозружених перевести свої медоні місця (гомі му);
- працюючих жінок влаштувати приймати, урочини, ім'яни, ювілеї;
- товариств і організацій зустрічі і банкетів;
- для молоді спортної гри, товариств забави в українському середовищі.

Тому заздалегіть замовте собі місце на ДЕНЬ, ТИЖДЕНЬ, ВІКЕНД — пишучи на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
KERNHONKSON, N. Y. Tel.: Kernhonkson 5641

НЕЗАСТУПИМІЙ

харчовий продукт, найвирішніший помічник задоволенню господарки з правдива імпортівана

ПОЛЬСЬКА ШИНКА

Найліпша якість і досконалий смак завдячують тому, що вона походить з найліпшого м'яса, спеціально годуваних безроз в Польщі. Ця надзвичайна смаколіпка, подається на гарячо і зміню і заслужила собі на

знак, символ найвищої якості і продається під марками

ATALANTA, KRAKUS і POLO

в пухляку 2 до 12 фунтів. Все жадайте вирально правдиву ПОЛЬСЬКУ ШИНКУ. 11 до 13 фунтів шинки можна дістати під назвою TALA.

„Золота Рибка“ і костюмівка для дітей
Музичного Інституту в Ньюарку

До кращих і популярних імпрез в нас належить щоразу влаштовувана заходом Музичного Інституту диточа Костюмівка, попереджена виставою диточої п'єси та музичними і танковими точками учнів лашої школи.

Вже сама участь дітей в імпрезі, підготовка праця до неї, та виступ на сцені виховує дітей, дає їм певність себе, почуття власної вартості та уявляють, як працювати в громадській організації. 14 лютого учні МІ відіграли казку-п'єсу „Золота рибка“, переплітану гарними танками, сольовними та сольовими фортепіановими виступами. Всі діти виконували ролі гарно, а деякі виконавці виявили акторський талант.

Ярко Копічук — в ролі рибалки, Зірка Стебельська (хизерна баба), Христя Яворська — (Золотої Рибки), Андрій Гладкий, Ада Тимяк та Маленький Михайл Стецько часто збирали олєски за добро гру. Учениці балетної школи Христя Чайковська уміло і граціозно виконали сольовий танок. Присмію зва дует у виконанні Росі Тимкевич і Віктора Яворського. Фортепіанові солі гарно виконали 4-літня Тая Саламаха, Роксолана Шегедін і Ліда Пелех. Особливе призначення належить за гарну гру на фортепіані 11-літньому Тарасові Шкаркові.

До успіху імпрези причинилися гарні строї. За все те мусимо висловити признання Музичному Інституту в Ньюарку, а особливо його учительці Таїсі Богданській, за її

НЕ ТРЕБА
ДОВГО
ЧЕКАТИПЕРЕКОНАЙТЕСЬ САМІ І
ЗАЖИЙТЕ ЦЕ СЬОГОДНІ

31 ЛЯ

під назвою
J. MILLER'S PURE HEAVY
COMPOUND # 6.

А вже завтра почувтеся кіпше. Якщо не будете задоволені протягом 48 годин, зверніть пачку, а гроші будуть Вам сейчас повернені.

Терплячі на симптоми, як квадс жолудка, запір, нєстрєвність, гази, відбавляні, заворота голови, біль у крижах і інші недомогання НЕ ЧЕКАЙТЕ, а спробуйте зараз!

Ціна одної пачки \$10.00, а якщо хочете для свого приятеля, тоді дві пачки тільки — \$16.00. Пишіть зараз долучуючи чек або Money Order на адресу:

THE MILLER CO., INC.
Dpt. 41
790 Broad Street Newark, N.J.

дитячого журналу починає друкуватися

Ірина НАРІЖНОЇ

Казна про трьох ведмедів

Ілюстрації з обкладинки Петра КОЛОДНОГО

Ціна: 0.50 дол.

Замовлення і налісність просимо надіслати до:

SVOBODA
P. O. Box 346
JERSEY CITY, N.J.

• HELP WANTED MALE •

WE are looking for men with experience, interested in PERMANENT employment in our expanding program. We offer paid holidays, vacation, Medical-Surgical, Major-Medical, Life Insurance, uniforms and pension plans.

Atlantic Metal Products
21 Fadem Dr., Springfield, N.J.
(Or Rt. 22)

MACHINIST 1st Class
Horizontal Boring Mill Operators
Lathe Operators
Radial Drill Operators
needed for our expansion program; pay commensurate with ability; excellent company benefits with plenty of overtime.

Apply 5 Lawrence Street
Bloomfield, N. J.
or call for appointment
201 — 748-8605

ENGINE LATHE OPERATORS
MACHINE ASSEMBLERS
SAW MAN
MILLING MACHINE HAND
ARC WELDERS
(Day or Night Shifts)
Hospitalization, Surgical, Benefits, Paid Holidays, Paid Vacations.
An Equal Opportunity Employer.

COOK MACHINERY CO.
380 Pleasantview Avenue
Hackensack, N.J. 488-4336

ОПЕРАТОРИ
Досвід при тапеструванні матерію і шкіри. Добра платня, постійна праця, приємні умовини. Голєсється зараз.

BEAVER FURNITURE CORP.
42 Greene St. New York City
4th Floor CA 6-1850

МАШИНИСТИ 1-ШОКЛЯСНІ
до тяжкої праці All Around Welders (Arc & Hellarc). Всі безпечні. Тільки особист. інтер'ю. Телеф. за домовленням (201) PO 8-2324

ABBOTT MFG INC.
15 Brooks Street
Norwood, New Jersey

Збори Відділів
Українського
Народного
СоюзуСУБОТА,
3-го КВІТНЯ 1965 р.

БРУКЛІН, Н. П. Місячні збори Т-ва Б. Хмельницького — 158 В'їд в год. 8-й веч. в УНДомі при 216-218 Grand St. Управу просить вплачувати вкладки найдалі до 25 кожного місяця. — Ю. Павчак, пред. П. Дубоцецький, секр.

НЕДІЛЯ,
4-го КВІТНЯ 1965 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори 133-го В'їд, від год. 9:30-12:00 дня в шкільній залі церкви св. Ів. Христителя, Ivy Street & Sanford Ave. Проситесь прийти на збори. — Anne Dubas, секр., 180 Nesbit Terr., Irvington, N.J.

Business Opportunity

ДЕЛКАТЕСЕН

Досконало перспективний бізнес і положення біля ц.к. церкви, добре поставлено, бере тільки \$2,100-\$2,200. Ідеал для подружжя. Все тільки готівка \$12,500, на скорий продаж. Оплачує, щоб опинити. Williamsbridge in Bronx, Spinitz. Tel.: KI 7-3453 — Bronx, N.Y.

Real Estate

KERNHONKSON, N.Y. Бизнесмен

посліди, дом, вакаційні і відпочинкові дом, близько до природи і з малою віддалю від м. Нью Йорку і Нью Джерзі. Пишіть до нас, поділючи свої вимоги, а ми вишлемо опис і доведомки, де нас тут знайти.

Edmund E. Schoonmaker

Astoria, N. Y.

ДИМ на ПРОДАЖ

1 род. мур, 7 кімнат, гараж, дим наче лялька, Broadway свбей, біля Укр. Церкви, \$24,500. Також багато інших.

BARON YE 2-5700

2 — 2 РОДИННІ ДОМИ

5 + 2½ км. апартаменти, близ. комунацій, скелєв, шкіль і домів праці. Доск. купно. Оплачує, оцінить.

VA 1-5554 — будівничий

Turret Lathe Specialists

Top opportunities are now available for fully qualified men. Retirements are opening up many jobs in our organization giving a new employee the opportunity to quickly gain seniority. Must be able to do complicated set-ups and work to close tolerances.

Only men seeking a permanent future need apply. We are located near summer and winter vacation area. Pleasant living conditions.

Kindly write, wire or apply Mr. B. D. Hardy, Pers. Director

Houdaille Industries

HYDRAULIC DIVISION

537 East Delevan Avenue Buffalo, New York

An Equal Opportunity Employer.

ОСЬ ТУТ ВАША ШАДНИЧА

ФІЛІЯ!!!

БЕЗКОНКУРЕНЦІЙНО

ВИСОКА ДИВІДЕНДА!

INSURED

A TRUST INSTITUTION FOUNDED 1913

ЗДОБУЛА СОБІ ДОВІР'Я

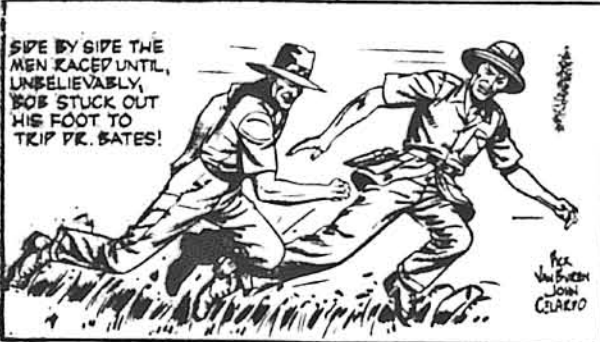
ТІСЯЧ ШАДНИКІВ

TRIDENT SAVINGS

1935 W. 51st STREET

CHICAGO 9. ILL.

ТАРЗАН, ч. 5411. Кук вхопив нагороду!

Чоловіки бігли поруч, поки це наймовірне, Боб не підставив своєю ногу д-рові Бейтс-сові.

Та ця інтрига не вдалася, бо в одній хвилині обидва чоловіки повалилися на землю.

Але це був Боб Кук, рука якого перша вхопила нагороду...

ЗДОРОВІТЬ НА ВЕЛИКДЕНЬ
ПРИЯТЕЛІВ І ЗНАЙОМИХ

Прегарними
КАРТКАМИ

в кольорах, з гарними українськими
святочними побажаннями.

Картки виготовлені на підставі оригінальних візитув
знамих українських артистів-маларів.

Найліпший вибір у Книгарні „СВОБОДА“

Ціна — 10 центів за штку.

„SVOBODA“

P. O. Box 346 Jersey City, N. J. 07303